

به نام خدا

انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت

مترجمان:

دکتر کامبیز منظم

دکتر سید عباس حسنی

مسعود ابوالحلاج

ویرایش فنی: دکتر کامبیز منظم

ویرایش ادبی: لیلا حیدری

نویسنده: پتر اسمیت و صوفی ویتز

گزارش تهیه شده دانشگاه یورک به بانک جهانی نوامبر ۲۰۰۱

پائیز ۹۰

سرشناسه :	اسمیت، پیتر سی، ۱۹۵۲ - م.
عنوان و نام پدیدآور :	(Smith, Peter (Peter C انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت/ نویسنده پیتر اسمیت، سوفی ویتز؛ مترجمان کامبیز منظم، سیدعباس حسینی، مسعود ابوالحلاج؛ ویراستار فنی کامبیز منظم، ویراستار ادبی لیلا حیدری.
مشخصات نشر :	تهران: پارسه نگار، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری :	۸۶ ص، جدول، نمودار.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۱-۶۱-۹
وضعیت فهرست نویسی :	هیپ
یادداشت :	عنوان اصلی: Risk pooling in health care financing: the implications for health system
موضوع :	پزشکی -- خدمات -- امور مالی
موضوع :	مدیریت مالی
موضوع :	بیمه
موضوع :	مدیریت ریسک
شناسه افزوده :	ویتز، سوفی
شناسه افزوده :	Witter, Sophie
شناسه افزوده :	منظم، کامبیز، ۱۳۴۴ -، مترجم، ویراستار
شناسه افزوده :	حسینی، عباس، ۱۳۴۹ -، مترجم
شناسه افزوده :	ابوالحلاج، مسعود، ۱۳۳۹ -، مترجم
رده بندی کنگره :	۱۳۹۰ الف۵الف/۵: RA۴۱۰
رده بندی دیویی :	۳۳۸/۴۳۶۲۱
شماره کتابشناسی ملی :	۲۶۳.۳۱۸

نام کتاب : انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت
مترجمین : مترجمان کامبیز منظم، سیدعباس حسینی، مسعود ابوالحلاج
ناشر : انتشارات پارسه نگار
چاپ اول : زمستان ۱۳۹۰
تیراژ : ۲۰۰۰ نسخه
ناظرچاپ : عبدالله فتوحی
لیتوگرافی : امیرگرافیک
قیمت : ۴۰۰۰۰ ریال
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۱-۶۱-۹
۴۰۰۰ تومان

فهرست

۱		انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت
۲		فهرست
۳		پیش گفتار
۴		خلاصه اجرایی
۹		بخش ۱: دیباچه
۱۱		بخش ۲: چرا انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت؟
۱۸		بخش ۳: رویکردهای انباشت ریسک
۱۹		۱.۳ بدون انباشت ریسک
۲۳		۲.۳ انباشت ریسک واحد
۲۶		۳.۳ انباشت ریسک پراکنده یا گسسته
۳۰		۴.۳ انباشت ریسک یکپارچه یا نظام یافته
۳۵		بخش ۴: مسایل عملی
۳۵		۱.۴ چارچوب سازمانی برای انباشت ریسک
۳۷		۲.۴ ضوابط عضویت در صندوق ریسک
۳۷		۳.۴ اندازه صندوق انباشت ریسک
۳۹		۴.۴ برقراری پرداخت سرانه
۴۲		۵.۴ تفاوت‌ها در بسته مزایا
۴۶		۶.۴ به اشتراک گذاری گذشته‌نگر ریسک
۴۸		۷.۴ همپوشانی صندوق‌های انباشت ریسک
۵۰		۸.۴ نظام‌های پرداخت و مشارکت در ریسک
۵۴		بخش ۵: انباشت ریسک در کشورهای با درآمد کم و متوسط
۶۴		بخش ۶: انباشت ریسک و رفتار سیستم
۶۴		۱.۶ پاسخ‌های رفتاری در صندوق‌های ریسک کوچک
۶۷		۲.۶ کارایی عرضه
۶۸		۳.۶ کیفیت خدمات
۷۱		بخش ۷: شرایط محلی
۷۵		بخش ۸: توصیه‌های نهایی
۷۸		تعاریف و مفاهیم
۸۰		منابع و مآخذ

پیش‌گفتار

امروزه نظام سلامت در دنیا با چالش‌های بزرگتر و پیچیده‌تری دست به گریبان است. رابطه ساده پزشک و بیمار جای خود را به روابط پیچیده‌ای میان نقش آفرینان متعدد داده است که نقش، انگیزه و توان متفاوتی را از خود بروز می‌دهند. از یک سو، سلامت به خودی خود با عدم قطعیت و ریسک‌های بزرگ، بسیار نوسانی و اریب همراه است و از دیگر سو، با رشد تکنولوژی و افزایش روزافزون هزینه‌ها مواجه شده‌ایم که خود ریسک را افزایش داده و دامنه آن را بیشتر می‌کند. نکته آخر اینکه آگاهی ما در مورد این ریسک‌ها و مخاطرات افزایش یافته و خود را در معرض احتمال این مخاطرات می‌بینیم. از این رو است که در دهه‌های اخیر سازوکارهای ریسک‌گریزی شامل توزیع و انباشت ریسک متداول شده و بیش از پیش مورد استفاده قرار می‌گیرد. گسترش نهادها و سازمان‌های بیمه‌ای در بیشتر کشورهای جهان شاهی بر این ادعا است. اما باید توجه داشت که انتقال و انباشت ریسک مختص بیمه نیست و در بیشتر نظام‌های تامین مالی سلامت وجود دارد. اثر انباشت ریسک بر حفاظت مالی از مردم و به ویژه تهیدستان و اقشار آسیب‌پذیر از دیدگاه عدالت بسیار اساسی و مهم است به طوری که بدون آن عدالت در سلامت را نمی‌توان اجرا کرد. پس با عنایت به موارد فوق و دیدگاه‌های اصیل و بنیادی که در قوانین کشور و اسناد بالادستی و برنامه‌های توسعه مشاهده می‌شود، ضرورت آشنایی و به کارگیری این ابزارهای مدیریتی و برنامه‌ریزی مبرهن و اشکار است. برای این آشنایی، مبحث انباشت ریسک در گزارش دانشگاه یورک به بانک جهانی را مناسب و موجز یافته‌ایم و با عنایت مسئولین محترم در معاونت توسعه وزارت بهداشت، فرصتی برای ترجمه این اثر پدید آمد. پس برخود واجب می‌دانم که از تمامی این دیدگاه‌های مثبت، توجه به دانش روز و کمک به انتشار آن، از همه دست اندرکاران آن واحد سپاسگذاری نمایم. این اثر بدون کمک‌های بیدریغ آقای دکتر محمداسماعیل‌هاشمی و ویراستار محترم سرکار خانم لیلا حیدری به ثمر نمی‌رسید از این رو از ایشان سپاسگذاری می‌نمایم.

دکتر کامبیز منظم

آذر ماه ۱۳۹۰

انباشت ریسک در تامین مالی خدمات سلامت

خلاصه اجرایی

انباشت ریسک یکی از فعالیتهای نظام سلامت است که به موجب آن منابع (درآمدهای) جمع‌آوری شده برای سلامت به سازمان‌های خریدار خدمات انتقال می‌یابد. انباشت ریسک تضمین می‌کند که ریسک تامین مالی خدمات سلامت به عهده همه اعضای صندوق خواهد بود و نه به هر عضو به صورت جداگانه. هدف اصلی آن است که خطرات مالی مرتبط با خدمات سلامت که برای آن نیاز نامشخص وجود دارد را به اشتراک بگذارد.

اهداف این گزارش عبارتند از:

۱. شناسایی روش‌های انباشت ریسک (به خصوص آنچه مربوط به کشورهای در حال توسعه است)

۲. ارزیابی تاثیر روش‌های مختلف انباشت ریسک بر عملکرد نظام سلامت

۳. ارائه راه کارهایی برای طراحی تمهیدات و مقدمات عملیاتی انباشت ریسک در

سیستم‌های سلامت متفاوت

۴. ارائه بهترین نمونه‌های موجود